

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2088

241
U-43

887

ԶԵՐՆԵՐԿ

ԿՐՈՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ԸՆՈԹՔՆԵՐ ԵՒ ԲԸՐՋԵԿԵՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Առաջին տարուայ գաղորհիթաց

Կազմեց

ՍԱՐԳԻ Ա. ՔԱՀԱՆԱՑ ԱՊԱԶՈՒՆԵԱՆ

ԵՐԵՐՐԴ ԱՊԱՀՈՒՆԵԱՆ

Ի ՎԱՂԱՐՃԵՎԱԾ

Ի ՑՊԱՐԱՆԻ Ա. ԿԱԹՈՒԿԻՆԻ; ԷՀՄԻԱՄՆԻ.

241
Q-43

1887-ՌՅԼԶ

2010

241
4-43

ԱՐ

ԶԵՐԱՆԵՐԿ

ԿՐՈՆԱԳԻՏՏՈՒԹԵԱՆ

ԸՆԹԱՅԻՆ ԵՒ ԲԱՐՁՐԱՎԵՐՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Առաջին տարուայ դասընթաց

ԿԱՊԵՐ

ՍԱՐԳԻՍ Ա. ՔԱՀԱՆԱՑ ԱՂԱՋԱՆԵԱՆ

ԵՐԻՅԱՐԴ ՄՊԱԴՐԻ-ՇԵ-Ն

Ի ՎԱՂԱՐՃԱՊԱՏ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ԿԱԹՈՒՂԻԿԵ ԷջՄԻԱԾՆԻ.

1887—ՌՅԼԶ

ପ୍ରକାଶକ
ମହାନାନୀ
ମାତ୍ରମାନାନୀ

quodlibet p. quodlibet q. qd.

ՀՅՈՒՄԱՆԱԻ
Տ. Տ. ՄԱԿԱՐԵՑ
ԳԵԶԱՓԱՌ ԵՒ ՄՐԳԱՉՆԱԳՈՅՆ
ԿԵԹՈՒԴԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅԱՑ.

378
39

13051.58

ՆՈՐԻԿ ՄՐԲԱՋՆԱՍՈՒՐԲ

ՕՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌԵ ՏԵԱՐԵ

ՄԱԿՐԱՅ

ՎԵՀԱՓԱՐ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՕՐԴԻՆԱԿԱՆ

յաւէրժ Երախտագիտութեամբ

ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ

Կառավարություն

որ տուեց աշխարհիս Փրկիչ Յիսուս. գտաք այդ
Լոյսը՝ երջանիկ էք, աւելի ևս կերջանկանաք այն
ժամանակ՝ երբ Աւետարանի փրկարար լցուը կընտ-
րէք ձեր կեանքի անբաժան ընկեր և նրանով կըն-
թանաք ձեր ներկայ փոքրիկ և ապագայ չափահաս
կեանքի բոլոր ելեւջներում, ամենիս բարեկամ Յի-
սուսի փառքի եկեղեցու միմիթարութեան և բարի
օրինակ հայ մանուկներին լինելու համար ուս
ու մասն յա, զատի ու այսու ճանեցաւ ովհան
զատի մասն յա, զատի ու այսու ճանեցաւ ովհան

ո՞թ զի՞ զի՞ ո՞ս զ քըմեցոյ հյածքնեա մենցի
ոսկ ծառ զյածող պիտու առ անունու ոսկ
անունու զյածող պիտու առ անունու ոսկ
ՍՈՒՐԳԻԿ Ա. ՔԱՀԱՆԱՅ ԱՂԱՋԱՆԵԱՆ
ախունք զի՞ զյասութ նախաց մախանիւու
պիտու առ մզրիլ հյածու զի՞ և զյապահուու
ազր յա զյասու զի՞ զյասու զմբառէ առ
ա մաս քայլու և զյասու զի՞ զյասու ինձնու
զի՞ զյասու մի միջն ու կանչուու ոսկ զի՞
ա մաս քայլու և զյասու զի՞ զյասու մասնակ
ու քրուու զի՞ զյամենց քրուու զմաս մերան

ամենի անցուի և յանի զիւնու մի աշ
է ոգ ոք ։ **ԶԵՄՆԱՐԿ** անդիպի ան
զատի և մաս ենու ան ան անունու
ԿԲՈՆԵԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Ա.

ԱՊՈՔՆԵՐ

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ.

Ամէն:

Տէրունուկան Ա. զօնիր:

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես. սուրբ
եղիցի անուն քո: Եկեսցէ արքայու-
թիւն քո. եղիցին կամք քո՝ որպէս
յերկինս և յերկրի: Օհաց մեր
հանապազորդ տուր մեզ այսօր: Եւ
թող մեզ զպարտիս մեր՝ որպէս և
մեր թողումք մերոց պարտապանաց:

Եւ մի' տանիր զմեղ ի փորձութիւն.
այլ փրկեա զմեղ ի չարէ. զի քո է
արքայութիւն և զօրութիւն և փառք
յաւիտեանս. ամէն:

Ճանապարհորդի ազնիւ+

Առաջնորդեա մեղ Տէր Աստուած
մեր՝ և ուսո՛ մեղ զնալ ի ճանա-
պարհս քո արդարութեամբ, պահեա
ի խաղաղութեան զկեանս մեր. և
զգնացս ի հաճոյս քո: Ճամանեցո՛
զհոգեոր և զմարմնաւոր ընթացս
ծառայից քոց անարատ ճանապար-
հաւդ յաւիտենական ի կեանսդ:
Հնորհօք Արիածնի քո Տեառնդ մե-
րոյ և փրկչեղ Յիսուսի Քրիստոսի.

որ եղեւ մեղ առաջնորդ կենաց և
յոյս փրկութեան: Բնդ որում օրհ-
նեալ ես ձայր ամենակալ հանդերձ
կենդանարար և ազատիչ սուրբ ձո-
գւովդ. Այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

Ա. Ա. Ա. + և ինդրու-ածու Ա. Ա. Ա. -ածու-ց.

Ենկեալ առաջի քո բարերար և
բազումողորմ Աստուած՝ աղաչեմք
ամենայն որտիւք մերովք և խընդ-
րեմք զգիմութիւն ի քէն. որպէս
խոստացար ծառայից քոց և ասա-
ցեր, զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք
հաւատով յանուն Որդոյ ի ձօրէ՝
տացի ձեղ: Հնորհեա և այժմ՝ հա-

ւատացելոցս ի քեզ, և կատարեան
ի բարի զինզբուածս մեր. զի ի
քեզ եմք ապահնեալ և քո առատ
ողորմութեամբդ մխիթարեան զմեզ
ի կեանս յայսոսիկ. և առաջնոր-
դեալ հասո՛ յանձառ երկնից ար-
քայութիւնդ. ի փառաբանութիւն
և ի պատիւ ամենասուրբ Երրոր-
դութեանդ. Այժմ և միշտ և յա-
փտեանս յափտենից. ամէն:

Ա զավարայ ոզ մնան բանի
զննարա ծու Մաղթան. Նզորն արակ

Տէր մի՛ դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն. Տէր բարերար՝ աղաչեմ
զքեզ, օգնական իմ լեր. Տէր՝ մի՛
անարգեր զիս և մի՛ թողուր զիս
Ըստուած փրկիչ իմ:

Ա մահման Սաբր Խաչ աղջիկ ամբար

Պահպանեան զմեզ Քրիստոս Ըս-
տուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական Խաչի քո ի խաղա-
ղութեան, փրկեան յերևելի և յա-
ներևոյթ թշնամոյն:

Լրժանաւորեան գոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ
սրբոյ Հոգուոյդ. այժմ և միշտ և
յափտեանս յափտենից. ամէն:

Ա մահման աղջիկ.

Օ առաւօտու աղօթս և զբանա-
ւոր պաշտօնս ընկալ ամենակալ ա-
մենամեծդ Ըստուած ի քո անա-
պական և յերկնային խորանադ:

Ծագեան առ մեզ զարդարութեան
և զիմաստութեան զլոյս քո. արա
զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տուն-
ջեան: Որպէս զի ի գալ աւուրս եր-
կիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս
մեր՝ և առանց գայլժակղութեան
կատարեսցուք:

Զի դու ես օգնական և փրկիչ
միր և քեզ վայելէ փառք՝ իշխա-
նութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երեկոյեան աղջուն

Տէր Աստուած մեր՝ Դու պահեան
զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս
յայսմիկ և յամենայն ժամանակի:

Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեեռեալ
պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր:
Որպէս զի յամենայն ժամ քե
պահպանեալ լիցուք յորոգայթից
թշնամոյն: Եւ քեզ հանցուք զօրհ-
նութիւն և զփառս ձօր և Որդ-
ոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

յառակե ոչ բայից պատ բայ
զամ սրբաշնոր և սումբ աճարա
և նաև մասմաս, որ սժրոյի
վժնիսաբար քարծ բանախար
Հոք զարդար թե, ոչ ամբ նամահի
արդ և ոչ սումբ և մայնիամ
այլիւ և ներս պայտ մը յրա և առ
օքան քիշնայալ աճարայ ու.

ար ան ան քանակ քայլու ու առաջ
ար ու ան քանակ տակ քանակ զար
ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԵՐ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՍԾ Ա.Ռ.ԿՆԵՐԻՑ.
զգացրած ու արդ բան անու և անու ըստ
առաջա զգացրած տակ ու ծառ տամա
յամ և աղքան և մայստեր զամ
Սէրմանացանի տառի.

Յիսոս տառ-Ղ.

Երկրագործի մէկը սերմեր էր ցանում.
սերմերից որը ճանապարհի վերայ ընկաւ, և
թռչունները կերան, որը քարքարոտ տեղ
ընկաւ՝ ու արմատ չը բռնեց՝ չորացաւ, որն
էլ փշերի մէջ ընկաւ և խեղդուեցաւ, բայց
որոնք որ լաւ, փափուկ հողի վերայ էին բն-
կել, ծլեցին ու պտուղ տուին, մէկ հատի
տեղ երեսուն, վաթսուն, մինչեւ հարիւր:

(Ստոր. ԺԴ. 4-8):

Յիսուս այս առակով յայտնեց թէ՝ սեր-
մերը Աստուծոյ պատուիրանքներն են, գե-
տինը՝ մարդկանց սրտերն են։ Անհաւատ,
թուլահաւատ, աշխարհասէր ու փառասէր
մարդիկ առաքինութիւն չեն կարող գործել,
բայց բարի և ջերմեռանդ սիրտ ունեցողները
Աստուծոյ պատուիրանքները ուրախու-
թեամբ կը կատարեն և համբերութեամբ
շատ առաքինական պտուղներ կը տան։

Եթի՞ պարզապես առակը առակը։
Յիսուս ասում է։

Երկու հոգի մէկ մարդու փողէին պարտա-
կան. մէկը՝ հինգ հարիւր դահեկան, իսկ
միւսը՝ յիսուն։ Փողի տէրը երկուսի պարտ-
քըն էլ բաշխեց։ Այս երկու պարտապահ-
ներից ո՞րը աւելի պարտական է սիրել ողոր-
մած պարտատիրոջն։ Յայտնի է, նա՝ որի
պարտքը շատ էր։

(Պատմու. Ե. 41—43)։

Յիսուս այս առակով հասկացնումէ թէ՝
շատ մեղքի տէր մարդն ևս թողութիւն կը-
գտնի, եթէ որ մեծ սէր ու ջերմեռանդու-
թիւն ունենայ գէպի ի Աստուծած։

Ոնողոյն ծառայի առակը։
Յիսուս ասում է.

Մէկ թագաւոր իմանումէ, որ իւր ծա-
ռաներից մինը իրեն տասը հազար քանքար
(ՔՊ) տալիք ունի, հրամայումէ որ նորա
տունն ու տեղը ծախեն ու պարտքը լրացնեն,
ծառան թագաւորի ոտներն է ընկնում; ու
աղաջում, որ իրեն ժամանակ տայ պարտ-
քը տալու։ Թագաւորն էլ խղճալով՝ բոլոր
ոտանալիքը բաշխումէ։ Նոյն ծառան մի ու-
րիշ մարդուց հարիւր դահեկան ստանալիք
ունէր։ Նորա պարտապահը աղաջեց, որ քիչ
համբերէ ու պարտքը վճարելու ժամանակ

տայ, բայց ծառան ականջ չը դրեց ու պարտապանին բռնել տուեց բանտումը:

Նորա ընկերները, խեղճի վերայ ցաւելով,
գնացին նորա այս անգիտութիւնը թագաւորին յայտնեցին:

Թագաւորը ծառային կանչեց ու ասաց.
«Հար ծառայ, ես քո աղաչանքիդ համար
տասն հազար քանքար պարտքդ չը պահանջեցի, պէտք չէ՞ր որ դու էլ ողորմիլ սովորէիր ու հարիւր դահեկան սոտանալիքդ չը
պահանջէիր։ Յետոյ հրամայեց որ ծառային
բանտարկեն մինչեւ որ բոլոր պարտքը վճարէ։

(Մատ. Ժ. 23—34):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ յայտնել՝
որ Աստուած էլ մեր մեղքերը չի ներիլ, եթէ մենք միմեանց յանցանքը չը ներենք։

Առաջանելի յետուն ընկած է իշտութեանձն և
Սամարացու աւանձը:
Յիսուս ասում է.

Մի մարդ Երուսաղէմից Երկրով գնալիս,
աւազակների հանդիպելով, վիրաւորուեցաւ
ու ճանապարհի վերայ կիսամեռընկած
մնաց։

Առաջ այնոտեղից մի քահանայ անցաւ, յետոյ մի Ղետացի. Երկուսն էլ վիրաւորուածին տեսան, բայց առանց օգնելու թողին
ու գնացին։

Նրանից յետոյ մի Սամարացի է անցկենում, գետնին ընկած վիրաւորուածին վերէ առնում, վէրքը կապում, ձիու վերայ է նստեցնում և մինչեւ պանդոկն է հասցնում։
Պանդոկապետին էլ Երկու դահեկան է տալիս, որ վիրաւորուածին հոգ տանի. ու առումէ «Եթէ աւելի ծախք էլ հարկաւոր լինի, արա, վերագաձիս կը վճարեմ։

(Ղ. Ժ. 29—36):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ հասկաց նել, թէ մարդիկ պարտական են մարդասէք լինել, ու ցաւակցաբար ընկերին օգնել, եթէ բարեգործութիւն անելու կարողութիւն ունեցող մարդը՝ ձեռքից եկած բարի գործը չը կամենայ անել, մեղանչած կը լինի:

Մարդու աշխատի առակով:
Յիսուս առակով:

Մի մարդ հարիւր ոչխար ունէր, ոչխար ներից մինը մոլորուեցաւ, տէրը իննսուն ու ինն ոչխարը թողեց սարի վերայ ու գնաց մէկ մոլորուած ոչխարն որոնելու: Եւ երբ գտաւ՝ այդ մէկ հատի վերայ աւելի ուրախացաւ, քան թէ իննսուն և իննի վերայ:

(Մատթ. Փ. 12—13):

Յիսուս այս առակով հասկացրեց, թէ ինքը աշխարհ եկած է, որ մեղքի մէջ մոլորած մարդուն դարձնէ գէպի Աստուած:

գիտութիւն, և եթէ մէկ մեղաւոր դարձի գայ և մեղքերից ազատուի՛ Աստուած ու բախ կը լինի նորա վերայ:

Անարակ որդու առակով:

Յիսուս առակով:

Մի մարդ երկու որդի ունէր: Փոքր որդին հօրից իւր ժառանգութեան բաժինը խընդ-քեց ստացաւ ու մի հետու քաղաք գնաց: Այնտեղ սկսեց անառակ կեանք վարել, և երբ բոլոր ունեցածը փչացրեց, ստիպուած գնաց մի ուրիշ մարդու մօտ խռզարած գարձաւ, քայց այնքան ոզորմելի էր, որ խոզերի կերած եղիւրներին (Հայենի ուշադրաւ) էլ կարօտ էր մնում:

Այսպիսի՝ թշուառութեան մէջ նա յիշեց իւր հօր ծառաներին, որոնք հանգիստ կեանք էին վարում ու ոչ մի քանի կարօտութիւն չունէին: Յոյսը չը կտրեց, վերկացաւ կրկին

Հօր տունը դարձաւ՝ աղաչելու, որ իրեն,
ինչպէս ծառայ ընդունէ:

Հայրը որդուն հեռուեից տեսաւ թէ չէ?
վազ տալով առաջ եկաւ ու վզովք փաթաթ-
ուեցաւ:

Որդին ամաչելով ասաց. Հայր, մեղայ, այ-
սուհետեւ արժանի չեմ, քեզ որդի կոչուե-
լու, ընդունիր ինձ ծառաներիցդ մինի տեղ»:

Հայրը խղճաց նորա վերայ, գեղեցիկ հան-
գերձներ հագցրեց, գերացած եղը մորթել
տուեց, և ուրախութեան սեղան պատրաս-
տեց կորած որդին գտնելուն համար:

Այդ ժամանակ, մեծ որդին արտից տուն
եկաւ, և ուրախանալու փոխարէն՝ սկսեց
տրտնջալ, բարկանալ ու հօրը ասաց. «Այս-
չափ ժամանակ է որ քեզ հնազանդ եմ ե-
ղած և դու ինձ մի ու անգամ չես տը-
ուած, բայց այժմ այս որդուդ համար՝ որ
անառակութեամբ քո վաստակածդ փշաց-
րեց, գերացած եղը մորթել տուիր»: Հայրը
պատասխան տուեց: Որդեակս, իմ բոլոր
անեցածս քոնն է, բայց այս որդիս կորած

էր՝ ու գտնուեցաւ, նորա համար պէտք է
ուրախանալ»:

(Ղաւկ. ԺԵ. 11. 30):

Յիսուս այս առակով ցոյց տուեց, թէ Աս-
տուած այնպէս ողորմած է, որ մեղաւորի
կորչիլը չի կամենալ, այլ նրա զղջալն է ցան-
կանում, և սրտով զղջացող մեղաւորի
յանցանքը ներում է:

88
37 37

Տնաբենի առակը:

Յիսուս առակը.

Մի հարուստ մարդ լսումէ, որ իւր տըն-
տեսը աւելորդ ծախքեր է արել, կամենումէ
նորան իւր պաշտօնից հանել: Տնտեսը մուա-
ծումէ, որ յետոյ ապրուսող կարօտ պիտի
մնայ, իւր տիրոջ պարտապաններին կան-
ցում և նորանց պարտքերից մի մասը պակ-
ացնումէ: Տէրը երբ որ լսումէ նորա այսպի-
սի հնարագիտութիւնը, գովումէ նորան:

ԽՍՀ-Արք. ՀՀ. 1-8):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ հասկացնել
թէ մենք էլ պարտական ենք : Դրամով աղ-
քատներին ողորմիլ, և թէ՝ անկարելի է մի-
անգամից Աստուծուն ու մամնային (Քո-
ջին) ծառայել:

Մեծապահ և աղջառ Պաղարոսի առակը:

Յիսուս ասու-մ.

Մի մեծատուն մարդ կար փառաւոր ըզ-
գեսաներով զարդարվում էր, ամեն օր ու-
տել խմելու և զուարձութեան էր հետե-
սւմ: Նորա դրան մօտն էլ աղքատ Պաղա-
րոսն էր նստաւմ .որ այնչափ ողորմելի էր՝ մինչ
մեծատան սեղանից ընկած հացի փշրանք-
ներին կարօտ էր, ու շներն էլ նորավէրքե-
րը լիզում էին:

Երբ երկուսն էլ մեռան, մեծատունը դը-
ժոիրի միջից տեսաւ որ, Պաղարոսը արքա-
յութեան մէջ հայր Աքրահամի գոգում
նստած է, սկսեց ձայն տալ. «Հայր Աքրա-
համ. ողորմի՞ր ինձ, ուղարկիր Պաղարոսին»:

որ իւր մատի ծայրը ջրով թաց անէ, ու իմ
չորացած և ցամաքած լեզուն զովացնէ»:
Այդ անկարելի բան է. առաց Աքրահամ,
«յիշիր քո կեանքիդ մէջ ունեցած վայել-
չութիւնդ ու Պաղարոսի քաշած չարչա-
րանքը»:

Մեծատունը նորից աղաղակեց. Հայր, ա-
ղաչում եմ քեզ, գոնէ գորան ուղարկիր
հօրս տուն, որ իմ եղբայրներիս իմացնէ, չը
լինի թէ նրանք էլ այս տանջանքի տեղը
գան»: Աքրահամ պատասխան տուեց. «Նը-
րանք ունին Սովոչսի և ուրիշ մարդարէների
գրքերը, թող կարդան ու հասկանան»: Ոչ,
այդպէս չի լինիր. ասաց մեծատունը, պէտ-
քէ մեռելներից մինը գնայ նրանց քարոզէ,
որ նրանք ապաշխարեն: Բայց հայր Աքրա-
համը նորա յոյսը կտրեց այս վերջին խօսքով.
«Եթէ եղբայրներդ մարդարէների գրած խը-
րաներին ականջ չեն անի, յայտնի է որ
մեռելներից մինն էլ եթէ գնայ, լսողը չեն»:
(Քո-կ. ՖԶ. 19—31):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ յայտնել

թէ, պէտք չէ որ մարդ իւր յոյսը բոլորովին այս աշխարհի մարմնաւոր վայելչութիւնների և փառքի վերայ հաստատէ, այլ սուրբ Գրքերի քարողութեան ականջ դնէ, և հանդերձեալ աշխարհը մտքից չը հանէ:

Անիքու- Իսուսաւորի առակը:
Յիսուս առամէ.

Մի քաղաքում մի դատաւոր կար, որ ոչ Աստուածանից էր վախենում և ոչ էլ մարդկանցից ամաչում: Մի այրի կին էլ ամէն օր գալիս էր նրա մօտ և ազաչում, որ իւր դատաստանը կտրէ:

Նատ ժամանակ դատաւորը այդ կնոջ ազաչանիքին ուշադրութիւն չէր դարձնում, բայց կինը այնչափ գնաց եկաւ ու ազաչեց, մինչեւ որ դատաւորը նորանից ձանձրացաւ, ու ինքն իրեն ասաց: «Թէպէտ Աստուածանից չեմ վախենում» և մարդկանցից էլ չեմ

ամաչում բայց այս կնոջ դատաստանը վերջացնեմ», որ սորա ձեռքիցը ազատուիմ: (Ղ. մ. 1-5):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ հասկացնել, որ շատ հարկաւոր է մեզ, ամեն ժամանակ ազօթել Աստուածուն, որպէս զի Աստուած էլ մեզ ողորմի, և մեր անդադար ազանչանքը լսէ: Եթե որ Աստուածանից չը վախեցող և մարդկանցից չամաչող դատաւորը՝ շատ աղտամնքի չէ գիմանում, ու ակամայ դատաստան է անում: ապա Աստուած՝ որ ողորմած է և բարի՝ ու այնչափ գութունի իւր արարածների վերայ, նա անշուշտ կը լսէ մեր աղաչանքը և կը կատարէ մեր բարի խնդրուածքները:

Փարիսէցու- և Աստուածուի առակը
Յիսուս առամէ.

Մի Փարիսեցի և մի Մաքսաւոր տաճարը գնացին: Փարիսեցին սկսեց ազօթել ու ա-

աել. Աստուած իմ՝ փառք քեզ, ես ուրիշ
մարդկանց կամ այս Մաքսաւորի նման ա-
նիրաւ ու յափշտակող չեմ. շաբաթը եր-
կու անգամ պահումեմ, ու իմ ունեցած-
ներից տասանորդ եմ տալիս: «Բայց Մաք-
սաւորը, ինքն իրեն մեղաւոր ճանաչելով,
աչքը անգամ չէր ուզում գէպ ի վեր րարձ-
րացնել, և կրծքին խփելով ասում էր. «Աս-
տուած, մեղաւորիս ողորմի՛ր և մեղքերիս
թողութիւն տուր»: Աստուծոյ առաջ Մաք-
սաւորը Փարիսեցուց աւելի արդար համար-
ուեցաւ:

(Ղաւկ. Ճ.Բ. 9—14):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ յայտնել
թէ, մեղաւոր մարդը եթէ խոնարհ սրտով
«մեղայ» ասէ, ու Աստուածանից թողութիւն
խնդրէ, համելի կը լինի, բայ արդարը եթէ
ամբարտաւանութեամբ պարծենայ՝ կը դա-
տապարտուի՝ իրան առաքինի ճանաչող փա-
րիսեցու նման:

Տանուագիւազ և հշանելով առակը.
Յիսուս ասում է.

Մի տանուտէր առաւօտը վերկացաւ, մը-
շակներ վարձեց մի մի դահնեկանով ու իւր
այդին ուզակեց: Յետոյ հետ զհետէ ժամը
երեքին, վեցին ու իննին ուրիշպարապ մար-
դիկ էլ գտաւ, այդին ուզարկեց ասելով:
«Գնացէք, աշխատեցէք, ինչ որ արժան
է, ձեր վարձը կըտամ»: Երեկոյին երբ բո-
լոր մշակները այգուց յետ դարձան, տա-
նուտէրը իւր տնաեօին հրամայեց, որ ամեն
մինին մի մի դահնեկան տայ:

Ամենից վազ վարձուած մշակները, այս
շանը տեսնելով, սկսեցին արտնջալ ու ասել.
«Ճենք առաւօտից մինչեւ երեկոյ աշխատե-
ցինք, ինչո՞ւ համար մէկ ժամ՝ աշխատող
մշակներն էլ մեզ հաւասար վարձ պիտի ըս-
տանան»:

Տանուտէրը դարձաւ այն տրտնջողներից
մինին, ու ասաց. «Ընկեր, քեզի՞նչ վնաս,
չէ՞ որ քեզ մի դահնեկան վարձ խոստացայ,

առ քու դահեկանդ և գնա՛. մի՞թէ ես իրաւունք չունիմ իմ ունեցածիս վերայ, սրումն ինչ կամենամ տամ»:

(Մատթ. ի. 1—15):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ հասկացցել թէ շատ մարդիկ թէպէտ ուշ, բայց սրտով շատ ջերմեռանդ ու Աստուծոյ մօտիկ լինելով՝ մեծ շնորհների և բարիքների արժանի կը լինին, որովհետեւ կոչուածները շատ են, իսկ ընտրուածները՝ սակաւ:

Աղջուակնի և անդարձների շահեցնելու առակը:
Յիսուս առավել:

Մի աղնուական մարդ պատրաստվում էր հեռու երկիր գնալու, ուստի կանչեց իւր ծառաներին և ամեն մինին առանձին առանձին փող տուեց, մինին հինգ, միւսին երկու և երրորդին մէկ քանքար, և պատուիրեց, որ մինչեւ իւր վերադառնալը այն

փողը շահեցնեն: Երբ աղնուականը վերադարձաւ ճանապարհորդութիւնից, կանչեց ծառաներին ու կամեցաւ իմանալ, թէ ամեն մինը՝ իւր ստացածը մրչափ է շահեցրել: Հինգ քանքար ունեցողը հինգ էլ շահ ցոյց տուեց, երկու ունեցողը, երկուս էլ աշխատանք բերեց, ուստի երկու ծառան էլ իրանց տիրոջից գովուեցան ու պատիւ ստացան: Կակ երրորդը՝ որ մէկ քանքար էր ստացել, բերեց քանքարը և տուեց տիրոջը ասելով: «Տէր, գիտէի որ գու խիստ մարդ ես, ուր չես ցանել, հնձում ես, ուր չես սփռել, ժողովում ես, ես իմ ստացած քանքարը ըլ կորցնելու համար, տարայ գետնի տակ թաղեցի, հիմայ բերի, առ, քո տուածը քեզ եմ տալիս»:

Տէրը բարկացաւ ու ասաց. «ով չար և ծոյլ ծառայ, եթէ գիտէիր, որ հնձում եմ ուր չեմ ցանել և ժողովում եմ, ուր չեմ սփռել, ինչի՞ համար իմ տուած քանքարս գոնէ սեղանաւորներին (պատուի) ըլ տուիր, որ հիմայ շահովը ստանայի: Այս

Խօսքը ասելով՝ յիշեալ քանիքարը պահող ծառային դուրս արեց և ձեռից փողն առնելով՝ տուեց տասը քանիքար ունեցող ծառային:

(U.S.A. 14-28):

Յիսուս այս առակով կամեցաւ համկացը-
նել թէ, Աստուած արդարութեամբ կը դա-
տէ, և կը կամենայ որ ամեն մարդ իւր ըն-
դունած շնորհը աշխատասիրութեամբ շա-
հեցնէ, և յշահեցնողը պատժի արժանի է:

Եղիսաբետաց առաջնորդության
Յիշակաց առաջնորդության մէջ.

Ծի մարդ երկու որդի ունէր, երկուսին
էլ հրամայեց, որ գնան այգին մշակեն: Ա-
ռաջինը. « կը գնամ » ասաց և չը գնաց,
միւսը « չեմ գնայ » ասաց, յետոյ զղաց՝ և
գնաց:

(U.S.A. 18, 28-30):

Յիսուս այս առաջկը ասաց վարդիսեցիներին
և դպիրներին յանդիմանելու համար, որով-
հետեւ նորանք պարծենում էին թէ իրանք
Աստուծոյ հնագանդ որդիներ են և ճշմարիտ
աստուծածապաշտ այն ինչ Աստուծոյ պա-
տուիրանները չէին պահում՝ ինչպէս որ
պէտք էր:

0. ၁၂၅ ၁၇၈၄ ၂၂၃၀ ၂၇၁၆ ၂၉၁၀

Մի մարդայգի տնկեց և մշակներին յանձնեց: Յետոյ երբ պտղի ժամանակը. Հասաւ, իւր ծառաներին ուղարկեց, որ գնան պըտուղ քաղեն: Քայլ մշակները ծառաներից մէկին չարչարեցին, մէկին քարկօծեցին և մէկին մեռցրին:

Այդու տէրը ուրիշ ծառաներ ուղարկեց,
մշակները նորանց էլ առաջինների նման ա-
րին։ Վերջը իւր որդին ուղարկեց, կար-

ծելով որ՝ նորանից կամաչեն, բայց մշակները նորան տեսան թէ չէ, այգուց դուրս հանեցին և մեռցին, որ այգին իրանք ժառանգեն:

Այս այսպէս լինելուց յետոյ, այգու տէրը
գիտէք ի՞նչ արաւ. այն չարագործ մշակնե-
րին սաստիկ պատժելով կորցրեց, յետոյ
այգին ուրիշ մշակների յանձնեց, որ ժա-
մանակին պտուղը իրան տան:

(U.S.A. B.U. 33-41):

Յիսուս այս առակով հասկացրեց Հրէից
ազգին, թէ Աստուած մարդարէներ ուղար-
կեց, բայց Հրէաները նորանց ջարչարեցին և
մեռցրին. Հիմնայ ես եմ եկած, ինձ էլ մեռ-
ցընել են կամենում, Ուստի Աստուածոյ ար-
քայութիւնը նորանցից պիոի առնուի, ու
այն ազգերին պիտի տրուի, որոնք աստուած-
պաշտութեան պտուղ կր տան:

Թագավորի պատմութեան հարաբեկի արակը:

¶ի թագաւոր իւր որդու հարսանիքն էր
անում, իւր ծառաներին ուղարկեց, որ
բարեկամներին հրաւիրեն. բայց բարեկամ-
ներից շատերը մի մի պատճառով չըկամե-
ցան հարսանիք գալ. մի քանիսն էլ ծառա-
ներին բռնեցին ու մեռցին:

Թագաւորը այս լսելով, զինուորներ ուղարկեց, նորանց ամենին էլ ջարդեց, և տը-ներն ու տեղերն այրել տուեց։ Յետոյ փո-ղոցներից անցկացողներին ներս կանչել տը-ւեց, և տեսաւ, որ նորանցից մինը հարսա-նիքի հանդերձ հագած չէր, ասաց նորան։ «Ենկեր, եթէ հարսանիքի հանդերձ չունէ-իր, ի՞նչի համար այս տեղ մտար»։ Մարդը պապանձեցաւ և չկարողացաւ պատասխան տալ։ Ուստի թագաւորը հրամայեց, որ նորա ձեռներն ու ոտները կապեն, ու հարսանի-քից դուրս ձգեն։

(U.S.A. b/f. 2-13):

Յիսուս այս առակով հասկացրեց Հրեանե-

բին, որ իրան անարգելու, համար՝ իրանք
պատժի արժանի են, ու Աստուծոյ արքա-
յութեան մէջը միայն առաքինութեամբ
զարդարուած հոգիները տեղ ունին։
ու շահմասն ուրի անդամութ զայ և առան
համար զայ անդամութ զայ և առան
մասն իսկամատուր մի մի պահաց զայ
առան և Տառ իրաների առաջականութ անց
թիւն առաջականութ անց առաջականութ անց
առաջականութ անց առաջականութ անց

Տառ կոյսեր կային, սրանցից հինգը յիմար
էին և հինգը՝ իմաստուն։ Սրանք ձեռներին
լապտերներ բռնած՝ հարս ու փեսայի առաջ
դուրս եկան։ Իմաստուն կոյսերը ուրիշ ա-
մաններով էլ ձեթ էին վերցրել իրանց հետ,
իսկ յիմարները չէին վերցրել։

Փեսայի գալը ուշացաւ, ամենքն էլ քնե-
ցին։ Կէս գիշերին ձայն եկաւ, թէ «վերկա-
ցէք, ահա փեսան գալիս է»։ Ամենքն էլ
վերկացան, լապտերները պատրաստեցին։
Եւ որովհետեւ յիմար կոյսերի լապտերները
հանգչելու մօտ էին, իմաստուններից ձեթ

խնդրեցին, բայց նրանք չը տուին, ասելով,
«կարելի է մեզ էլ չըբաւականանայ. գնա-
ցէք ծախողներից գնեցէք»։ Յիմարները գը-
նացին։ Փեսան եկաւ. իմաստունները պատ-
րաստ լինելով՝ փեսայի հետ հարսանիք մը-
տան և գուռը փակուեցաւ։

Յետոյ յիմարները եկան՝ սկսեցին փեսա-
յին աղաչել, որ դաւուը բաց անէ, բայց վե-
սան բաց չարեց, ասելով. «Ես ձեզ եմ ճա-
նաչում»։

(Մատ. իԵ. 1—12)։

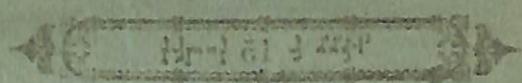
Յիսուս այս առակով կամեցաւ հասկա-
ցնել, թէ պէտք է մենք մեր հոգին փրկելու
համար՝ բարի գործ կատարելը անհոգու-
թեամբ էս օր էգուց չը ձգենք, այլ՝ միշտ
արթուն և պատրաստ լինինք իմաստուն
կոյսերի նման, որ անմահ փեսայի առագաս-
տից (այսինքն Քրիստոսի արքայութիւնից)
չը զրկուինք։

ինյան ուժում չէ դժուց ըրաջ ուղարկութիւն
ու քահանայաւույց չէ բնի և պրեշտ
ու լուսավոր : « զերծ ընդհանութ չէ ը
տուր ըստմասունութ : այս մասն ուժում
չէ գահանայաւ ու է պրեշտ խոչնոյ առող
: այս այսուի ըստուր և մաս
ուժի միջնայի մասն ըստմասույն լուսի
ու ի ըրու ունեն ըստ պատր ու վաճար մին
ամ ներքուն ու : ինյան ըստմասույն ըստմաս
: հետաք

:(81—1. մ. ուսու)

այսուէ այսուուր խուսան օրս առաջի
այժիկի միջու զին քան և քանի չի ուներ
ուրուն պահպանութ նոր պար զանու զանու
ունի իր ըստուր ու պատր ու ու պատմութ
առունութ պահուի տաղաւոր և մասն
առ առ պրատի նաևն ու մասն պահութ
(այժ) պատմութ խուսան ու քանութ ըստուր) ըստ
: գոյնույն ու

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0028821

2088

